

L'ULL

NÚM. 12

OLOT, 7 DE SETEMBRE DE 1912

ESTIU I

Número extraordinari

L'ULL: —¿Si hallaren? Si vos plau per força.

OLOT SE DEIXONDA

Si, senyors. La nostra xamosa ciutat, fins ara suauement condormida al abric de les montanyes que l'envolten, comença a deixondirse. Aquella vila dels bons temps dels nostres pares, tota escolorida y recatada com una pageseta sortida de la ploma del cantellut estilista de pa moreno Busquets y Panset, va prenguent aires de modernitat y se torna entremaliada y frévola com una marqueseta adolescent: la nostra ciutat, esclatada com una gran flor de maig al peu del Pirineu y al impuls de les besades flonges y sucoses del Fluvià, que, dit s'a de pas, es el riu més joguínós y de nom més eufònic de tots els que's passejan per demunt de la terra catalana: la nostra ciutat, que, com deiem, floreix en mitg d'un luxe veritablement envejable de montanyes, roges, y volcans extingits, y fonts fresques y regalades, y paisatges de tonalitats verdes, blaves y rellentes com les d'un quadro de pintor de a quarto el rengle..., s'ha desensonyat are de poc al xiscle extrident que, com un victoriós *kikirikí*, surt de la gorja flamejant del nostre tre i de via estreta, pera recordar als olotins que més enllá d'aquestes montanyes hi ha un món, aont ¡cosa mai vista! se hi pot viurer sense esser un nou Tartuf de la comedia de Molière. Y Olot ha entés el crit, y replegant en sí les seves condormides energies de ciutat novella, respón, llensant al grat del aire un aliret d'expansió juvenívola, y entra triomfalment a la vida nova, a la vida lliure que'l cor de tot bon olotí desitjava, com se desitja ¡ai! tot lo que essent joia sanitosa per l'ànima, no porta el verí de les intrigues y males passions, que ¡ai del ai! tant ens ha atormentat.

Com anavem dient, Olot se desvetlla. Aixó's veu clar, miris com se vulgui. El bon públic olotí s'entusiasma am l'art de la dolça y mai prou beneïda y alabada Marguerida Xirgu, y aplaudeix fervorosament els demoledors anatemes de la *Magda*. ¡De la *Magda*, senyors! qu'en el més modern dels pobles moderns, el Japó, no es permés que s'hi mostri tal com la va concebir l'ima-

ginació creadora del Hauptmann o Judermann, que no recordem be quin d'aquets superhomes ha de carregar el mort amb una filla tan irreverent; y aquest bon públic olotí s'ha entusiasmada també ab les erótiques diabledures de *Zazá* y ab altres obres vingudes d'aquell caos d'inmonda corrupció que s'anomena Paris de Fransa! ¡Horror, y mit voltes horror, senyors de al devant!...

Olot se desvetlla, deiem. Sí, y sobre aixó no hi cap la més petita ombra de dubte; mes si algú encare's resistís a creurer aquesta trascendental afirmació, que fem solemniament, tal dia com avui, set de septembre de l'any de gracia de 1912 —el felís predecessor del no menys graciós 1913, el del punt de les dones—, nosaltres, repetim, si algú encare posava en quarantena la manifesta y palpable veracitat de la nostra afirmació, ab la condescendencia que'ns caracteriza, pero també ab la fermesa del qui emplea arguments de forsa incontrastable, l'hi diríem:—¿Y el viu llambregar de L'ULL, que no vol dir alguna cosa? ¿Y la recent inauguració de l'«Ideal Park», que no representa res? ¿Y la propera estrena de l'explendit camp de sports y altres esbarjos de la joventut, no ho expressa prou be que la ciutat de les quaranta ho es y dels deseners y deseneres va entrant de ple a una era nova?

¡Ah, senyors de al devant!... Tot cambia en la nostra ciutat. Sembla que un vent de fatalisme surti de no se sab aont y empenyi als bons olotins cap a l'espantosa hecatombe de llurs costums morigerades. ¡Tot cambia! Fins el seráfic avi Berga, al pintar els camps de fajol florit, que tanta anomenada han donat a la nostra comarca, hi estampa les temptadores nuditats d'una fada revinguda, fugint cautelosament de les garres d'un faune que l'empaita...

¿Aont anirem a parar si aixó dura? No ho sabem. No més sabem que'l deu Pan, aquets dies treu el cap per darrera'l Puigsecalm y, ab els ulls fits a la nostra ciutat, riu bonatxonament, ab un riurer satisfet, que li fa sacsejar la molsuda barballera...

POLKA DE «LA CASTA SUSANA»

¡Ai, noia!, anem,
anem a comprar L'ULL
que L'ULL es el periódic de la gresca.

Llegim, riem,
que aquí'l plaer hi bull
y tot llegint aixó, una s'engresca.

El vend l'Aubert,
el noi Culasso el vend,
es vend per tot Olot y Barcelona.

Llegim, riem,
que's L'ULL un magatzem
de xistos, d'alegría neta y bona.

Veniu aquí,
veniu noies d'Olot.
Veniu noies d'Olot y forasteres;
aquí apendreu
ab sal y aplom
de riuros d'*El Deber* y de tothom.

LA PERSISTENCIA DE LA SEQUETAT

Sapigut es de tothom, qu'estem passant una temporada que be'n podriem dir el *cicle* de la calentura. Sí, senyors, perque, com deia la pocs dies un membre del «Sindicat Agrícola», que sempre está enterat de les variacions baromètriques del Principat y lles adjacents, la sequetat es tan intensa y complerta, que l'ausencia de la benèfica pluja perjudica greument a totes les comarques agrícoles. A Banyoles—ens explicava—els alls no creixen, a Mallorca les figues no s'obren, a Campodón les orugues s'han apoderat de les patates y a la costa les dones están desesperades perque no agafen les sardines.

CALENBOURS

¿En que's diferencia d'un rellotje un fabricant que no paga?—En que *donaru l' hora, pro no els cuartos*.

¿Quina es la població de Catalunya més barata?—*Vila-franca*.

¿Y el pá més seriós?—El *pan-teón*.

Si una dona no es ordinaria ¿que será?—*¡Será-fina!... ¡Será-fina...!*

¿Quin es l'espanyol que camina més?—El *sant-anderi*.

¿En que s'assembla en Xava ab un pagés?—En que fá fesols.

¿Y en Quer ab un paper engomat?—En que aquet *te-cola* y aquell *ro-cola-te!!*

Ningú negará que l'estat del Dr. Pere, relacionat ab els capellans, es un estat *ano malo*.

LA XAMBA DEL SR. TERESSITO

(q. e. p. d.)

Era'l Sr. Teressito, lo que se'n diu una bellíssima persona. Concejal, advocat (?) y propietari d'una caseta a Banyoles; el Sr. Teressito era ademés d'una imaginació molt andalusa y, com a bon caçador, aficionat a les guatlles.

Y, set anys de purgatori per aquí, set anys de purgatori per allà, un dia'ns explicà allò de matar set pardals ab un sol tiro, un altre dia'ns parlà d'un sobressalient darrera d'una carabassa y de no sabém quants milions en paper de l'Estat Pagaba a la minyona ab timbres mòvils.

Pró, com que qui mal no fá, mal no pensa, de la nit al matí se va trovar—endevína qui l'ha tocat que tot el poble parlava d'ell y ningú se'l creia d'una paraula. Bastaba qu'es digués: *Aixó ho ha dit el Sr. Teressito*, pera que tothóm tingués la ferma convicció de que's tractava d'una altre ensarronada. El Sr. Teressito va arribar fins y tot a passar pér un guasón.

Un dia el Sr. Teressito estava desesperat. Preparat a tot el Sr. Teressito era una mica supersticiós surt de casa corrent y se'n va a ferse tirar les cartes. Segons el qué, quatre bales a la punta del nás y a la sepultura.

Mes joh felicitat! un *as d'oros* se combina maravellosament ab un *set de bastos* y ab un *rey de copes* y diu l'oracle:

Perqué les teves mentides
Son dites sense maldat,
Haurás la felicitat.

Ab tal que'l teu nas *ensumi*
Els perfúms de les taulades,
Tes boles serán perdonades.

Pro no més hi haurá un sol sér
(Fixat bé, Sr. Treset)
Que's cregui de vritat.
Tes *sublins* ensarronades.

Al cap de temps, el Sr. Teressito se casava; era una bona dona, capassa d'empassarse totes les mentides d'aquest mon.

El Sr. Teressito—en pau descansi—en les seves derrereries, habia sigut molt feliç, pro—si hos hi havieu fixat—tenia, per mor de la penitencia, el nas una mica arremengat enlaire.

UNA D'EN CARDÍN

En Cardín, el tranquil y xistós Cardín, el de les frases célebres, aquell que malgrat els seus anysets sempre treu guspíres de joventut; l'inventor del léxic barrilaire, aquell que de les modernes màquines voladores ne diu *sinoplanos* o be *saltamontanyes* y de visitar una senyora alegre *anar a enjegar el globo*, l'altre dia, en l'ideal Park, mentres desempenyaba les funcions oficials de mestre fuster, va adonarse d'un seu dependent que s'introduia en un quartet, quina porta n'es rematada per un rétol en el que's lleigeix: *Señoras*, y li va dir:—Home, Francisquet, fes el favor; no't f.... a les senyores.

CONTE D'UN HOME DE SITJES

En els marges litorals de la patriótica terra catalana, hi ha un enfilall de blanques viletetes que, com el Narcissus, mitològic, s'enmirallen coquetament en la puríssima diafanitat de les salades aigües marines. D'entrelles, allà en les ciclopees costes del Garraf, s'hi destaca hermosament, com si extengués llurs brassos amorosos pera estrenyer al mar y a la terra en una gran abraçada de germanor, l'albura immaculada d'un elegant poblet que'n capitols descriptius dels llibres geogràfics, se coneix ab un nom, recordatori —al pronunciarlo—de les gustoses y tocinares salsitjes. Veieu aquí: Sitjes, l'immens *toncl* de la grega malvasia.

In illo tempore, en aquesta població, que ja es la segona o tercera vegada de veures son nom estampat en les vicioses y damnanes ratlletes de L'ULL, un jorn clar y brillant con un joiell dia-

manti, l'esbelt cloquer de la parroquia feu dançar ab escandalosa alegria les argentíniques campanes pera anunciar a n'els feligresos sitjetants, el gran sucés d'un naixement. Habia nascut un ninet que, de primer anduvi, ja era rialler y, sens saber parlar, llegir ni escriure, feia xistos xocants y versos inspirats ab la seva gracia ingénua! ¡Oh, miraculosa precocitat!

L'infant bufonesc, anà creixent, creixent y'ls orgullosos autors d'aquella magnífica criatura, tingueren que pensar en l'acrexentament y solidificació del *crio* portentós.—Portemlo a estudi—varen dirse llurs *papás*, y cap a estudi falta gent. Allá, entre les fredes parets de l'august temple de Minerva, comensà a aprendre les primeres lletres que'n l'esdevenidor semblava habien de servirli pera ferse proclamar com el més célebre de totes les celebritats mundials, hagudes y per haber. Dotse anys de dotse mesos cada un, foren els necessaris y indispensables pera preparar la seva clara inteligencia.

Y ara ¿que vols ser, Sebas de les meves éstranyes li preguntá una nit la seva mare entusiasmada, després de llibar el gust de la malvasia lleminera?—¿Advocat? ¿ferreté? ¿arquitecte? ¿metje, menescal o curandero?—Aixó, aixó qu'has dit, mama meva; vull curar malalts—li va contestar l'insigne Sebas—¡Oh! fill meu! exclamá la mare, més contenta qu'un jinjol; y després d'haber dit ¡oh, fill meu! varen comensar els preparatius pera la solemne entrada d'en Sebas en les universitaries aules de la ciutat dels comptes.

¡Barcelona!, urb alegre y xardorosa, ciutat del luxe y dels pianos de manubri, cap y casal dels plaers venússics, la de les vies lluminoses perfumades per la *florainie* de les ninfómanes de cinc y deu pessetes la sessió, olla daurada en la que hi bull continuament la gran barrila orgiaca sota'l foc de les besades amoroses: jo't salut; pró també jo't recrimino perque, en la penombra d'una nit tardorenca, ab ta mefistofélica rialla robares la lírica ignocencia d'un tal Sebas sitjetí.

¿Qué feres? ¿qué'n lograres d'aquell robo a mansalva perpretat? L'exil, un exil cap a Sitjes que desbordá les glándules llagrimals de l'autor de l'escudella.

Barcelona: fita tos ulls envers les costes del Garraf y contempla vergonyosament la teva obra demoledora. Aixís veurás les costums que has fet niar, en l'arca que guarda el cor d'aquell jove que en sa infantesa feia esperar a totes les parts del movedís globo que'ns manté.

Passá'l temps. Un día, la distingida família santa d'en Sebas, s'aussentá: ell quedá sol en la casa pairal, en companyia d'una fámula. Sebas a sa presencia, recordá les correries barcelonines y va volguer trevallar el suró de la minyona.... En agraument del refinat trevall, la bona xicota al cap de nou mesos, li va fer un present que no va ésser del agrado d'en Sebas. Aquet, després del disgust y d'esser víctima de les ferúliques imprecacions paternals, se casá ab la vivaraxa raspibilis.

Els tres que formaven una nova família exhaustes de peculis, empengueren la fugida pera anagar el deshonor y la deshonra en un xanós poblet de la Garrotxa, y un cop instalats, ell digue: Venim a estiuejar.

Pro, com qu'estiuejaren estius, tardors, hiverns y primaveres múltiples, ens explicá: Vinguerem pera buscar una dida; més, com que la dona cada any me regala una criatureta, no ns podem moure perqué sempre necessitem la llet de les dides de montanya.

Per atendre les apremioses necessitats de la seva nombrosa prole, se les va arreglar enginyosament y, sens saber com ni de quina manera, entrá com a soci d'una fábbrica important. No durá gaire aquella canongia, perqué al cap de poc temps, els seus consòcis l'expulsaren de la fábbrica, per la senzillíssima rahó de que habia buidat la caixa de cabals de l'artística societat industrial.

Ara, articleja y versifica dintre d'una clavaguera *deberística*.

PROFECIA

Ja vindrán ¡oh Xava! els venturosos temps alimenticis, en que la olotina especie serà felis, sota la direcció del celeberrim ULL! Viurà la nostra futura descendencia les époques esclatantes d'abundancia qu'antigament profetisà Virgili! Aquí florirán totes les arts, y'ls actuals ullaires, els veritables, els únics, serán venerats com inspirats profetes y devant llurs sepulcres y monuments llurs, s'entaularán convits succulentíssims y'l Fluvià correrà enrogit de vi. Venerarán les venidores gèneres, aixís mateix a Ulises que buidà l'ull a Polifem; car aquest ciclop devorador d'ovelles y xais, com si no les res, era l'únic que podia ab nosaltres competir. Y aquesta gent ab la qual conviim y que tractem are amicalment, se la veurà en l'avenir agegantada per la fama universal, y el *Carro del vi* serà com una cosa llegendaria; serán sos individus estatuats en matèries riques, n'haurán una gran figura d'or per exemple, carregades les potentes espatlles de tota mena, de fruites naturals, hivern y estiu, omplintse novament com més se'n treguin; la boca closa per l'enorme pes que les espatlles sostenen y sota la panxa rodona, obesa ab alegres sacxons, vessarà per les vergonyes en aquell temps ja no hi haurà vergonya — un subtil rejoli de mel dolcíssima. Altres figures en altres carrers, treuran per la boca un escumeig de xampany, altres, metáliques, de son calidíssim ventre, pollastres rostits ben condimentats ab farchiments gustosíssims, altres pura llet, especie mai estroncada, pera que s'hi abeurin quan els plagui les criatures y els més vells...

Vindrán ¡oh Xava!, vindrán per la nostre futura descendencia, els temps alimenticis en que'ls bai-

lets, a causa del deport, serán a sis mesos de edat, forts y corpulents com milenaris roures, ròigs, farrenys, llardosos, festejadors de raspes y veneradors de sant Miquel Arcangel, no més perque te a sas plantes un dimoni y de sant Antoni Abád, no més perque te a sos peus un saborós porquet.

II

...concentro todos mis anhelos y toda mi energia al cuidado de mis numerosos enfermos, como usted sabe perfectamente.

(D'upa carta).

Mes en l'altre món passarán horribles escenes.

Veusaquí qu'un dia, truquen a la porta del Cel y demanen a un que havia estat, en temps de L'ULL, ilustre veterinari oloti. Ell devalla acompanyat del dimoni que l'ha trucat haix la forma d'un jovenet; travessen els dos el Purgatori y balxeu a una cambra de l'Infern. Pel camí dit el dimoni:

— Recordes que estant encare tú sota la mortal

La primera autoritat porta ja'l ciri trencat!!

(Eli:—Tinc botiga, jaig articles y predicó.
Nosaltres:—¡Olé tu mare, Pericó!!

vestimenta mortal per culpa dels primers pares Adán y Eva, els quals gustaren la temptadora poma—hi havia en ton poble uns quants polítics que redactaven un periòdic setmanal, titulat *El Deber*?

L'ilustre veterinari arrugá les celles, feu llarga estona memoria y a l'últim exclamá:

—¡Ah, sí, en tinc alguna idea!

—Ja'l coneixerás quan are'l vegis. Anem a veurel; ell te demanava.

Continuaren caminant. L'ilustríssim veterinari oloti, enmudint y ab pas calmós, arribá a l'últim ab son company, al pórtic de l'Infern. *Lasciate ogni speranza voi che entrate.* Al cap d'oscuríssims corredors y horribles sales, arribaren a una cambra il·luminada per un llumet sospés al sostre, la claror del qual deixava veure confosament un róneg lilit de matrimoni, ont jeia una persona panxuda, curta, ab un poquet de pel a la cara y uns ulls botils y rojos. Era *El Deber*. Voltaven el lilit uns diables que en la mondana vida n'eren estat redactors.

¡Oh, miseria de la natura humana! ¿Qué son tas esperances, ta pompa, ton imperi? Cucs y pols..., cucs y pols!!!

En els reçons de la cambra, el célebre menescal llucava petits diablets, pel sostre terenyines, per el sol les lluentes llambregades d'algun gat arrupit y altres extranyes bestioles de l'Àvern, les quals, a la presència del menescal insigne, aturaven fins el respir.

—¡Oh, menescal!—digué *El Deber*, rogallós — recordes aquells temps?

Are vivia certament en l'Eternitat y se m'era apagada la memoria dels meus temps terrenals. Mes digues: ¿cóm has caigut en tant miser estat?

—Les mentides, amic, les mentides. Pensava qu'una mentida'm valdria solsament set anys de Purgatori y que al cap y a l'últim, el dia del Judici final, hauria pujat al

Cel; mes, quen traspassi, en un plat de la balansa posaren les mies bones obres, en l'altre la mia ànima. ¡Ai, ànima pecadora que pesares més que'l plóm!

Tots els dimonis y les bestioles, s'escriuxiren de dolor y alsaren cláms, udols y laments a l'oír aquelles últimes paraules. Continué:

—De la sotragada, l'espant y'l total desllorigament, n'estic encare al lilit. Cúram, malgrat sia un condemnat, cúram! Pensa que'l dir mentides, ho feia ab la sana intenció de correjir aquella que's rabejaven en l'immundicia...

—¿No recordes, ¡oh Decano!, aquell versicol de l'Evangeli, *Nolite judicare ut non judicemini*? No tens cura, no tens cura...! L'obra de correjir els errats, ja l'emprenien els de L'ULL. Ells t'advertiren y no'ls volgueses atendre. Tu ets fals ¡oh, decano!, no tens cura, ets sevillano!

Allavores, un extrany animallet de la colla, esclatá en un plor tristíssim.

El Deber, a l'oírlo, feu un esforç suprem: s'assentá gemegant demunt al lilit, y l'extrenyé en una forta abressada. Era un animallet com un gat, ab uns morrets punxaguts, sobre'ls quals cavalcaven unes antigues ulleres. *El Deber*, ab les llágrimes als ulls —¡pobret, feia compassió!—s'exclama:

¡Es el meu fill llegitim!!!

A N'ELS ULLS DE LAJOSEFINA LLAM DE DEU

Jo he gaudit de florits cims
y he baixat a estrets abims.
M'han mostrat les ciutats belles
ses preuades maravelles
de jardins y de palaus.
Pro per mi lo gran tresor
es quan miran ab amor
tos ulls blaus, tan blaus... tan blaus...

Amagades en los nius
les aus llensen cants festius
plens d'una alegríia dolsa
que s'escampa per la molsa.
¿Que son los planys de les aus
comparats ab l'himne sant
que per tot me van cantant
tos ulls blaus, tan blaus... tan blaus...

Solcan l'aigua alats baixells
més lleugers que los aucells;
y al volar a tota vela
van deixarne blanca estela.
Més llaugers que aquestes naus
que fa lliscá el garbí fort
volen donarme la mort
tos ulls blaus, tan blaus... tan blaus...

Per un regne hi ha qui's bat
fins que cau en lo combat.
Per salvar una corona
hi ha qui son repós condona.
Jo seria dels més braus
y aniria en vers los Deus
si poguera fer ben meus
tos ulls blaus, tan blaus... tan blaus...

En palaus y vells castells
he admirat los rics joiells.
L'enfilall de blancas perlas
costa un mon sols per haberles.
Jo viuria en los afraus

si poguera arreplegar
les que un jorn varen llensar
tos ulls blaus, tan blaus... tan blaus...

Ja ho sabeu, doncs, blaus tillets
si'n faria jo de fets
per una sola mirada
trista, alegre o despiadada.
Jo voldria feus esclaus,
pro ja sé que no pot ser,
puig soc jo lo presoner
dels ulls blaus, tan blaus... tan blaus...

MES QUE GENERAL

Quant en les gravades planes del bromista setmanari de nostre propietat, s'insertá la bella caricatura del popularíssim Chato, un d'aquells celebrats exemplars devia anar a parar en les débils mans d'una senyora molt saiamera; perque, sabem de bona tinta, que, aquell dia venturós, en el moment d'obrir el Chato la porta del pis que li serveix de domicili, va sentirse aquestes meloses paraules, a modo de *piropo*: Ja ho sé, ja ho sé, Joan meu, que t'han posat vestit de general; pro no t'hi amohinis, perque ets més qu'un general... ¡Ets el rei de casa...!

A COLP D'ULL

Sens volguernos atribuir la supremacia de bons *ullaires*, cal advertir, no obstant, que no tothom te bona *ullera*, ni tots son aptes pera distingir les coses pel propi color seu.

Aquí, a Olot, ahont impera *Madona convenien-*

cia, ja son molts, moltíssims els que *d'ulls en-dins* veuen les coses tal com son; mes, del nas per amunt, ho observen a través de cristalls més o menys colorits, ab objecte de disfrassar les coses, segons el color que a l'Amo y Senyor seu, li convinga. D'altres n'hi ha que... ¡pobrets! se coneix que *l'ull* el tenen per poca cosa, doncs tot ho veuen de *color de gos com fuig*; d'aquestos direm que tenen *pa a l'ull*, y no cal preocuparsen per no esser la nostre missió fer *obrir l'ull* a ningú, car creiem que, el que'n els temps actuals, tinguent us de raó, encare es *ull cluc*, ja cal que's desi.

A n'els primers son a quins nosaltres hem de dirigir les nostres magnètiques *ullades*, a n'els *bufarem l'ull* pera trèurelshi la brossa que voluntariament hi porten. Molts d'aquesta mena, s'han atrevit, com si diguessim, a posarnos *el dit a l'ull*, calificant d'immoral y poca solta la nostra acció periodística. Nosaltres, joves de *l'ull viu*, com si res; ja estem curtits en les lluites, ahont hi juguen les rencunies de guerrers ab boina y espueles—per quins si que *l'ull* del sol dels seus desitjos se'ls es ben *cluat*—y les intrigues de capelleta que cap mal ens poden fer.

¡Pobre Jaumet, si d'ells se refia y pobres d'ells, si d'ell esperen! Sembla que tranquilament, desde Venecia, els fa *l'ullet* tot dient:—Aneu fent, macos, y envieu-me alguna *pela*.

Res te d'extrany que'n aquesta ciutat, ahont tothom sab que déu anys enrera, ningú s'atrevia a dir *aquesta boca es meva*, quedin encare reminiscencies del antiquat domini absolut y aquest pretingui imposarse devant de tota manifestació externa. Mes a n'els *ullaires* ningú'ls atura, pró tampoc ens volem imposar per la raó de la forsa—be prou podríem si volguessim—sinó per la forsa de la raó.—¿Eh que'ns ha sortit be la frasse final, malgrat sigui tan suada? ¡Uf, que descansats hem quedat tots, uf...!

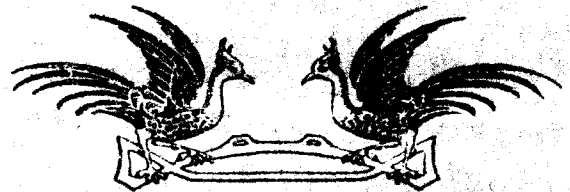
Tornemhi. ¿Que'ns diuen immorals? *buena*; ¿que'ns diuen pocas soltes y males pates? també *bue-*

no; donarem una *ullada* als que aixís ens tracten y, despullats de les seves investidures, al cap de vall trovarem que tots tenen *l'ull* al mateix lloc, o, millor dit, que son homes com suposen de nosaltres, ab els mateixos defectes que ells critiquen.

Nosaltres, per raó de joventut, tenim alegria bon humor, *estem d'ullera* y fem les coses ab tota la naturalitat. Ells, trevalen sempre sota'l mantell de la foscor, amparats ab l'escut de la Santa religió que la meitat postergan ab sos actes de vida privada

Vinguin anatemes, ploguin sobre nosaltres amenases de tota mena, que no *actucarem pas l'ull* ni'ns farán torcer de camí; com més ens apretin, més dret tindrem a la defensa y més gran será la nostra victoria. Per de prompte, ja podeu cantar:

*Amaguis, senyor don Pau,
que li volen fer l'ull blau.*

QUESTIÓ DE PUNTES

La intimitat en les plàtiques ingènues de nostres modistetes, es lo més agradable pera els nois de L'ULL; sobretot quant ens podem delectar ab una d'aquelles *ignocentes frasses* que fan devenir el plácit coloret a la cara.

Eram a cála D., d'ahont soms assidus concurrents, y la gentil P... exposave unes puntes precioses pera'ls baixos d'uns pantalons, que, veureis allí ahont eran destinats, farien desconcertar al cèlibe més adelit. Com ses companyes son tan mirades que fins trovarien péls a un parell de boles de billar, varen trovarles massa estretes, a lo que ella, ab el donaire y senzillesa habituals, va contestar:

—Millor, aixís no'n baixarán.

AIXECADA DE TELÓ

Escolta, *Zazá*: ¿Vols fernos el favor de deixarnos descordar aquell *traje de luces* que vesties en el primer acte? Creunos que no farem l'orni, com l'ensopit a qui pretenies conquistar. Crida tant que vulguis: —¡Rosaliaaa...!— que ja suposem que tú, enamorada de nosaltres, tampoc la deixarás venir pera despullarte. ¿Oi, que l'hi diries:—Encare que't cridí, no vinguis—? Be prou sabs, ab la teva picardia de *cocotte* y cupletista esbojarrada, qu'uns vestits com els cobrien les teves carns fogoses, no deuen esser desbrotxats per unes mans que al cap del mes se't presenten exteses pera que hi caigui una mensualitat, pagadora dels treballs domèstics d'una cambrera...

Veureu, tenim ganes de parlar en serio.

Marguerida Xirgu, excelsa intérprete de la romántica *Zazá*: permeteu que per breus moments torbem l'altíssima atenció vostre, llegint aquestes ratlles que porten inculcat l'immens entusiasme, nascut en la contemplació de l'art que'ns haven deixat gustar... En cada escena, en cada situació, en cada paraula eixida de la boca vostre, feu resurtir esplendorosament una sublimitat que'ns atrau, que'ns domina, que'ns subjuga...

Y de la magistral interpretació que donareu a la *Malvaloca*, dels Quintero, ¿qué'n podem dir que no sigui una copia de lo fins avui escrit en les ressenyes aquestes? La sensació que féreu naixer en en tots els àmbits de la sala d'espectacles del Teatre Principal, en la nit del passat dijous, perdurará d'una manera indeleble en la memoria dels nombrosos concurrents que hós' anaren a contemplar.

Y are, en les postrimeries de vostre campanya artística y prompte a darnos el comiat, accepteu, vos y la companyia, l'homenatge que sincera y respectuosament hós' ofereix aquesta Redacció, per la que sempre, durant la vostre estada a Olot, haveu tingut amables paraules y atencions.

Adeu siau tots; y vos, D.ª Marguerida Xirgu, bona sort vos desitjem en la *tourné* qu'aneu a

empendre en terres estrangeres, en les que de segur hi mantindreu encesa la brillant auriola del triomf que's mereix vostre talent. ¡Adeu siau...!

¿EL MAR O LA MAR?

L'altre dia, un amic, ab qui no hi ha una verdadera concomitancia entre'l pensar d'ell y el nostre, ens deia:

—Vosaltres que sou tant entusiastes de L'ULL, no sé perquè del mar ne diuen sempre *la mar*, ¿no te sardina? preguntava.

—Home, li va contestar uu dels nostres que sempre está a la que salta—sí, próls de L'ULL tenim més prespicacia; soms, com diriem, de *l'ull fonda*, y perxó la nostre mirada escrutadora'ns fa veure que la sardina la té a dintre.

LA PROPERA CLUCADA DE «L'ULL»

L'estiu clou; els raigs solars ja no gasten l'esperit ardent que torra a les espigues d'or; l'inmúcul astre, comensa a llevarse tart per entornarsen a joc d'hora. El temps alegre, palpablement s'adorm poc a poc, y en les prades curulles de flors silvestres, s'hi marceixen les catifes verdes y en els camps les garbelles de fajol exteses, ens diuen que per enguany tot s'está acabant. Els graners

son atapalits per les cullites, mercès als sabis y bons concells del setmanari del Pagés, *Vitalitat*; ja no més manca que les nostres aurenets... fosquin el camp...

¡Mireu, mireu com l'estiu comença a badallar! Les festes del Tura, com cad'any, haurán passat... ab molts *passants*; els forasters, els simpatiquissims forasters, deixarán el recort de l'alenada de vida alegre, y nosaltres cinquantados estudiants, guillarem altre volta als exámens de setembre y'ns tornarem a veure ab el guix a les mans, en les aules... de billar.

Vindrán plujes y més plujes, frets y més frets, tornarán les calentes y gustoses castanyes y les campanes brandarán mandrosament... ¡Tot-Sants! Les crisantemes serán mortes en aquell temps... pró comensará el novenari d'ànimes; desde allavors fins l'estiu del any vinent, la nostre Ciutat dormirà en el bressol que monotament groxará la gran farándula olotina, tot cantant aburrida el —tam patamtam que les figues son verdes —tam patamtam que ja madurarán — si no maduran aquesta hivernada—madurarán quant els de L'ULL tornarán.

Y lo més trist, lector recaxondibilíssim, es que, ab el son de l'estiu, s'hi unirá el nostre. L'ULL, com va anunciar en son primer número, dintre pocs dies tindrà'l sentiment d'haberse de despedir, per una curta interinitat, de tots els seus lectors, que son tots els olotins y progressistes europeus, tant protectors com partidaris incondicionals, tant els amics amagats com els enemics hipócrites, tant els anti-ullaires sistemàtics com els de L'ULL contrari, de tots ens despedirém, de tots, y potser desenfadarém els ofesos y potser farém enfadar als qu'encara no ho están. L'ULL, clourá ses parpelles; el fret aixís ho vol, ell mana y no *El Deber*; deixém fer el fret.

¡Olot, pobre Olot! com t'entristirás sense L'ULL; nosaltres cinquantados, ja t'hem vist imaginariament arcàic, monóton; portarás altre vegada el pesant jou del que t'haviem desllurat; l'imperi del despotisme tornarà a treure les seves

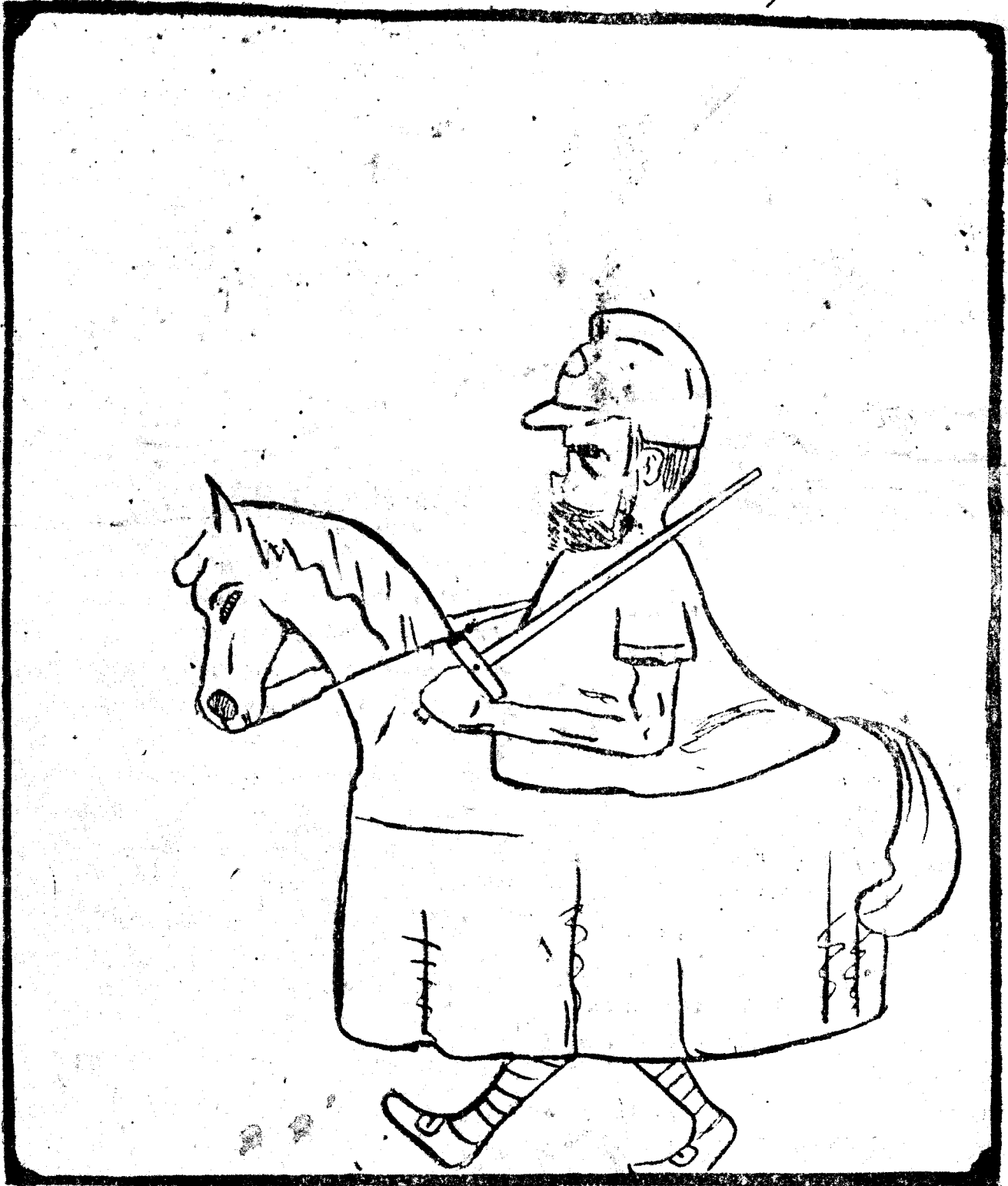
banyes y'is nostres amics se veurán novament oprimits, torturats pels que's creuen fer obra de caritat, lligant la llibertat que ab l'esprit naix... y qui sab, qui sab, qui sab quin de vosaltres, ignocents partidaris nostres qu'heu sentit l'alenada de vida nova que vos havém fet respirar, carregará ab la venjansa que queda pendent. Un dia o altre, te que reventar el pap dels qui mai han perdonat a ningú...

Olot: dexondat del teu insomni, viu y frueix de la vida moderna. A nosaltres ens cap l'orgull de haverte explanat el camí de la ciutadania que naturalment et pertoca gosar; nosaltres sota l'anonim—que acredita la nostre modestia—soms el qu'hem tingut el cinisme de passar pel camí del progrés, trepitjant y escupint sobre'ls esvarses y escardots d'aquesta terra, que tant sols en un temps intentares esclafar, malgrat les sagoses punxades que rebies de les espines crudels. Avant y apren de combatre, ab les mateixes armes enemigues, contra el blanc radicalisme despòtic, cínic y si convé, diguemho francament, descarat. Dia vindrá, per aixó, que lograrás lo que per dret propi el teu noble esprit anhela; no frissis, la felicitat no te la donará aquét ni aquell altre, vindrá perquè naturalment te que venir; trevalla, trevalla y viu, no deixis que la tristesa s'apoderi de tu; sigues sempre jóve'n el teu esprit; sigues tenaç y constant pera que no t'espanti jamai el monstre de la Por; la por es ficticia y qui amenassa ab aital baixesa, es que veu el seu imperi perdut, es que sent escolarse no una joventut, sinó un poble enter. Avant Olot, sempre avant; pert la tónica de hipocressia, sigues franc, rebelat y serás victoriós.

Després, tots plegats, ballarém *peteneres*.

EL GRAN

El fidalgo caballero
Mister Juan de Teresitus
Que por su Dama y su acero
Es el fiero
Capitán... dels Caballitus.